

Ambla-Aravete Kooli õppekava

# **AMBLA-ARAVETE KOOL**

## **KOOLI ÕPPEKAVA**

Esitatud hoolekogule arvamuse saamiseks 01.02.2021  
Esitatud õppenõukogule arutamiseks ja arvamuse saamiseks 08.03.2021  
Kehtestatud direktori 18.06.2021 käskkirjaga nr AAK1-1/2021/2

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

### **1. peatükk** **ÜLDSÄTTED**

#### **§ 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus**

(1) Ambla-Aravete Kooli (edaspidi *kooli*) õppekava on koostatud riikliku õppekava alusel. Kooli õppekava on Ambla-Aravete Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

(2) Kooli õppekava koostades on lähtutud riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

(3) Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.

(4) Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad kooliastmeti.

(5) Ambla-Aravete Kooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1.–3. klass;
- 2) II kooliaste – 4.–6. klass;
- 3) III kooliaste – 7.–9. klass.

(6) Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted;
- 2) tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loend ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti;
- 3) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted;
- 4) õppe ja kasvatus korraldus ning ajakasutus;
- 5) hindamise korraldus;
- 6) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 7) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- 8) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

(7) Ainekavad esitatakse klassiti.

## 2. peatükk ÜLDOSA

### 1. jagu Kooli põhiväärtused

#### § 2. Põhihariduse alusväärtused

(1) Kooli õppekava toetab võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

(2) Ambla-Aravete Kooli põhiväärtused on:

1) **loovus, ettevõtlikkus, koostöö** – mõtleme loovalt ja lahendame olukordi ning ülesandeid erineval moel. Saan-hakkama-hoiakuga laps/õpilane/töötaja on julge algataja, otsib uusi lahendusi, tegutseb koos teistega, püstitab eesmärged, saavutab tulemusi ning on vastutustundlik. Koos töötades jõuame soovitud tulemuseni kiiremini ja kergemini;

2) **hoolivus** – igas tegevuses lähtume õpilaste vajadustest, huvidest ja tervisest. Koolis on heasoovlik, üksteist arvestav, mõistev ja toetav õhkkond, kus tähtsustame tervislikku ja loodust väärtustavat eluviisi;

3) **ausus ja austus** – oleme ausad, hindame ja väärtustame üksteist, isamaad ning emakeelt. Austust näitame välja viisaka käitumise ja lugupidava suhtumisega.

### 2. jagu Õppe- ja kasvatusesmärgid

#### § 3. Kooli sihiseade

(1) Koolil on nii hariv kui ka kasvataj ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks ning mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast teostada nii perekonnas, tööl kui ka avalikus elus.

(2) Koolis on õpetuse ja kasvatus taotluseks tagada õpilasele eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

(3) Kool loob õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna, kujundades sealäbi hoolivust ning lugupidamist iseenda, pere ja kogukonna vastu. Õppetöös on tähtis koht välitundidel, õppekäikudel, matkadel, teatri- ja kontserdikülastustel, ülekoolilistel väljasõitudel ja ekskursioonidel, mis arendavad üld- ja valdkonnapädevusi.

(4) Kooli õpetajad teevad tihedat koostööd vanematega lapse arengu tagamiseks. Koolis on olulisel kohal õpilasele individuaalse arengu tagamine sobivat õppevormi, õppekava või individuaaltunde rakendades ning vanematega koostööd tehes.

(5) Kool aitab õpilasel selgusele jõuda oma huvides ja võimetes ning tagab

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest ühiskonnas.

(6) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ning arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ja kasvatuses suurt tähelepanu eesti keele õppele.

(7) Koolis väärtustatakse tervislikku ja aktiivset eluviisi – tähtsal kohal on õuevahetunnid, ühismatkad ja sport.

(8) Koolis pööratakse erilist tähelepanu võõrkeelte õppele. Inglise keele õpe algab esimeses klassis. Esimese ja teise klassi võõrkeeleõpet toetavad ringitunnid.

### § 4. Pädevused

(1) Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

(2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

(3) Üldpädevused on:

1) **väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust inimeste, looduse, Eesti ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga.

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<ul style="list-style-type: none"><li>• peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;</li><li>• teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;</li><li>• käitub loodust hoidvalt;</li><li>• austab oma kodupaika,</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;</li><li>• väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;</li><li>• tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste</li></ul>

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

<p>kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest</li> </ul>	<p>ning mõistab kompromisside vajalikkust;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;</li> <li>• väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;</li> <li>• väärtustab säästvat eluviisi, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest</li> </ul>	<p>kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;</li> <li>• suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist</li> </ul>
---	---	---

2) **sotsiaalne pädevus** – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<ul style="list-style-type: none"> <li>• oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas;</li> <li>• teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema;</li> <li>• oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust</li> </ul>

3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme.

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
-------------	--------------	---------------

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

<ul style="list-style-type: none"> <li>tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;</li> <li>oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;</li> <li>hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>tahab/oskab oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;</li> <li>tunneb oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;</li> <li>väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;</li> <li>mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;</li> <li>väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne</li> </ul>
--	---	---

4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<ul style="list-style-type: none"> <li>suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;</li> <li>oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;</li> <li>oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi</li> </ul>

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

ja nähtusi võrrelda, ühekahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda	tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel	
--	--	--

5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<ul style="list-style-type: none"> <li>• suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;</li> <li>• mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta;</li> <li>• oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;</li> <li>• tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;</li> <li>• oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;</li> <li>• valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste</li> </ul>

6) **matemaatikapädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
-------------	--------------	---------------

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

<ul style="list-style-type: none"> <li>• arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist</li> </ul>
---	---	---

7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

### Kooliastmeti taotletavad pädevused

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<ul style="list-style-type: none"> <li>• oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada;</li> <li>• on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;</li> <li>• suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada</li> </ul>

8) **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

digikeskkonnas samu moraal- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus; pädevuse kujundamist toetab koolis valikainena informaatika.

(4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

(5) Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus.

(6) Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist kirjeldatakse täpsemalt ainekavades.

(7) Ainekavades esitatakse õpitulemused nii klassiti kui ka õppeteemade või osaoskuste kaupa. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi ei hinnata numbriliselt, õpilasele antakse sõnaline tagasiside.

### 3. jagu

#### Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

##### § 5. Õppimise käsitlus

(1) Kooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

(2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

(3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

(4) Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäühe individuaalsust.

(5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(7) Ambla-Aravete Koolis on valitud valikaineteks usundiõpetus ja ettevõtlusõpetus, mis toetavad väärtus-, ettevõtlikkus- ja sotsiaalsete pädevuste saavutamist.

### § 6. Õppekeskkond

(1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(2) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõule ja võimetele.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) taunitakse nii õpilastevahelist kui ka õpilaste ja õpetajate vahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi initsiatiivi näitamiseks, otsustamiseks ning tegutsemiseks nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustavad abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina.

(4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas, esteetilise väljanägemisega, turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat;
- 3) õpilastel on võimalus kasutada kooli õpperaamatukogu;
- 4) kasutatakse eakohast, individuaalsele eripärale kohandatavat ning esteetilise väljanägemisega õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ning -vahendeid;
- 5) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

(5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

### **4. jagu**

#### **I kooliaste (1.–3. klass)**

### **§ 7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes**

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujundamisele koolis käimise ja õppimise;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud tegevuse ning valikute tegemise oskuse arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(3) Õppetöö korraldamise alus esimeses kooliastmes on aineõpetuslik tööviis. Õppeained lõimitakse omavahel.

## **5. jagu**

### **II kooliaste (4.–6. klass)**

### **§ 8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes**

(1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

## **6. jagu**

### **III kooliaste (7.–9. klass)**

### **§ 9. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes**

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrolli arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvid arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

### **7. jagu** **Õppekorraldus**

#### **§ 10. Õppekorralduse põhimõtted, valikained**

(1) Õppe korraldamisel lähtub kool põhimõttest, mille kohaselt õpilase liikumisel klassist klassi, ühelt kooliastmelt teisele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi. Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel tunnijaotusplaani põhjal või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas (tervislike eluviiside ja liikumise ning loovuse ja ettevõtlikkuse valikuga seonduvad tunnid).

(2) Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini.

(3) Õppeaasta jaotub kolmeks hindamisperioodiks.

(4) Koolipäev jaguneb õppetundideks. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ette nähtud ajavahemik. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetunnid vahelduvad vahetundidega. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

(5) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt. B-võõrkeelena õpitakse vene keelt.

(6) 5. ja 6. klassi loodusõpetust, inimeseõpetust ja ajalugu õpetatakse liitunnina, ühel õppeaastal õpivad mõlemad klassid koos 5. klassi ainekava alusel ja järgmisel õppeaastal 6. klassi ainekava alusel.

(7) Alates 2017/2018. õppeaastast toimub füüsika ja keemia õppimine üle aasta: ühel aastal õpivad 8. ja 9. klass koos füüsikat (8. ja 9. klassi ainekava alusel) ja järgmisel aastal keemiat (8. ja 9. klassi ainekava alusel).

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

(8) Ambla-Aravete Koolis on valitud valikaineteks usundiõpetus (2., 4. ja 8. kl) ja ettevõtlusõpetus (5.–7. kl). Valikained on õpilastele kohustuslikud.

(9) Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või kollektiivselt. Loovtööd hinnatakse „arvestatud“ või „mittearvestatud“. Loovtöö korraldamise põhimõtted on sätestatud Ambla-Aravete Kooli loovtööde korraldamise juhendis.

(10) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

(11) Kord kuus toimuvad e-õppepäevad, kus õpilased lahendavad õpiülesandeid kodus, õpetaja on kättesaadav kokkulepitud digikeskkondade kaudu. E-õppepäeva õpiülesanded jagatakse õpilastele e-kooli kaudu, ülesanded peavad olema õpetajale esitatud koolipäeva lõpuks (hiljemalt 15.30). E-õppepäevad planeeritakse erinevatele nädalapäevadele.

(12) Ambla-Aravete Kooli tunnijaotusplaan:

Ambla-Aravete Kooli õppekava

**AMBLA-ARAVETE KOOLI KOHUSTUSLIKE ÕPPEAINETE TUNNIJAOTUSPLAAN KLASSITI**

	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	4. klass	5. klass	6. klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	7. klass	8. klass	9. klass
Eesti keel						11	2	6	4	3	6		2	2	2
Eesti keel ja kirjandus	19	1	6	7	7										
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
A-keel (ingl k)	3	2	1	1	3	9		3	3	3	9		3	3	3
B-keel (vene k)						3				3	9		3	3	3
Matemaatika	10	3	4	4	5	13	2	5	5	5	13	1	4	5	5
Loodusõpetus	3		1	1	1	7		2	2/3	2/3	2		2		
Geograafia											5		2	1	2
Bioloogia											5		2	1	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
Ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2
Ühiskonnaõpetus						1				1	2				2
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Muusika	6		2	2	2	4		2	1	1	3		1	1	1
Kunst ja tööõpetus	9		3	3	3										
Kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
Tööõpetus						5	1	2	2	2	5		2	2	1
Kehaline kasvatus Rütmika/Ujumine	8	1	2 1	2 1	2 1	8		2 1	2 1	2	6		2	2	2
Valikaine: usundiõpetus ettevõtlusõpetus		1		1			1 2	1		1		1 1		1	
<b>KOKKU</b>	<b>60</b>	<b>8</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>	<b>73</b>	<b>9</b>	<b>25</b>	<b>28/27</b>	<b>30</b>	<b>90</b>	<b>3</b>	<b>30</b>	<b>32/31</b>	<b>32</b>

## § 11. Läbivad teemad

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) klassivälise õppetegevuse ja huviringide tegevuse korraldamises ning osalemises maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks;
- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

### § 13. Liikluskasvatus

(1) Vastavalt „Liiklusseadusele“ on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused,
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse põhikoolis integreerituna ainetundides ja klassijuhatajatunnis. Igal kevadel toimub jalgrattajuhilubade taotlemine (3.-4. klass). Õpetajad kasutavad tundides Maanteeameti välja antud õppekirjandust ja õppefilme ning juhivad Liiklusseadusest. Täiendav abimaterjal [www.mnt.ee](http://www.mnt.ee).

(2) **I kooliastmes** on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine, liikluses käitumise ja toimetuleku õpetamine, lähtudes kodu- ja kooliümbruse keskkonnast.

I kooliastme lõpus on õpilasel järgmised teadmised ja oskused:

- 1) teab hädaabinumbrit (112), oskab ohust teatada;
- 2) oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel ning selgitada, kuidas neid vältida;
- 3) oskab kasutada ohutust tagavaid vahendeid: helkurit, turvavööd, jalgratturikiivrit;
- 4) oskab käituda ühissõidukis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 5) oskab valida ohutu kohta jalgratta, rula ja rulluisukudega sõitmiseks;
- 6) oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 7) oskab valida tee (ka raudtee) ületamiseks kõige ohutuma koha;
- 8) oskab eristada ohtlikku liikluskäitumist õigest.

(3) **II ja III kooliastmes** on liikluskasvatuse sisuks liiklusolukordade selgitamine liikleja seisukohalt ning ohutu liiklemise õpetamine linna ja maapiirkondade teedel.

II kooliastme lõpus on õpilasel järgmised teadmised ja oskused:

- 1) oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- 2) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid;
- 3) oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda, sõiduteed ületada;
- 4) oskab hinnata sõiduki liikumissuunda, -kiirust, vahemaid ja kaugust;
- 5) oskab valida igat liiki tee ületamiseks kõige ohutuma koha;
- 6) tunneb liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja jalgratturile;
- 7) oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldada, kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpus on õpilasel järgmised teadmised ja oskused:

- 1) väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega, on seaduskuulekas;
- 2) oskab olukorda hinnata ja ohust teatada;
- 3) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid (helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturikiiver, põlve- ja küünarnukikaitseid);

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

- 4) teab ja oskab täita jalgratturile ja mopeedijuhile kehtivaid nõudeid;
- 5) oskab tähistada kaardil ohtlikud kohad kooliteel ja valida sihtpunkti jõudmiseks ohutuma tee;
- 6) oskab kirjeldada ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- 7) mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, jalgratturile, mopeedijuhile;
- 8) on teadlik ohutuskampaaniatest, oskab leida liiklusalast informatsiooni.

### **§ 14. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine**

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Koolis selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning vajadusel korraldatakse diferentseeritud õpet. Õpilasele, kellel on tekkinud ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, võimaldatakse ainealast konsultatsiooni, määratakse õppenõukogu otsusega lisa abiõppetund, suunatakse õpiabi- või pikapäevarühma.

(2) Klassi- või aineõpetajad nõustavad vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(3) Klassijuhatajad koostöös huvijuhiga teavitavad õpilasi ja vanemaid edasiõppimisvõimalustest ning tagavad õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

(4) Info õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ning juhendamise ja nõustamise kohta õppetööd käsitlevates küsimustes on kättesaadav kooli teadetetahvilil, e-koolis ja kooli kodulehel. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

### **§ 15. Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused**

(1) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada § 12 lõige 2 näidatud lisatundide tunniressurssi.

(2) Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe toetamiseks rakendab kool tugimeetmeid.

1) Direktori käskkirja alusel rakendatakse järgmisi tugimeetmeid:

logopeediline nõustamine;

õpiabitunnid;

õppimine pikapäevarühmas;

suunamine nõustamiskomisjoni, õppenõustamiskeskusesse või erialaspetsialisti nõustamisele;

2) Aineõpetaja või klassijuhataja otsusega rakendatakse järgmisi tugimeetmeid:

abiõpe;

konsultatsioonitund (peale ainetunde);

suunav õpe (lisaõpe ainetunni ajal);

individuaalõpe.

(4) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted on sätestatud „Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine Ambla-Aravete Koolis“.

## **8. jagu**

### **Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine**

#### **§ 16. Hindamine**

(1) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist;
- 5) suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(3) Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kolm korda õppeaastas e-kooli ja/või klassitunnistuse vahendusel.

(4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras.

(5) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

#### **§ 17. Kujundav hindamine**

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning

heade tavadega.

(3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

### **§ 18. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus**

(1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(2) Hindamisel viie palli süsteemis:

1) hindegaga 5 ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemust, kui see vastab õpilase õppe aluseks olevale taotletavale õpitulemusele täiel määral või ületab seda;

2) hindegaga 4 ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemust, kui see vastab üldiselt õpilase õppe aluseks olevale taotletavale õpitulemusele;

3) hindegaga 3 ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemust, kui see võimaldab õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga 2 ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemust, kui õpilase areng selle õpitulemuse osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga 1 ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemust, kui saavutatud õpitulemus ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng selle õpitulemuse osas puudub.

(3) Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga 5 hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga 4, kui on saavutatud 75–89%, hindegaga 3, kui 50–74%, hindegaga 2, kui 20–49% ning hindegaga 1, kui on saavutatud 0–19%.

(4) 1. kooliastmes kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel numbriliste hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi kõikides õppeainetes. Sõnalised hinnangud märgitakse e-kooli märgiga "!".

(5) Õppeveerandi alguses teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.

(6) Kui õpitulemused on hinnatud puudulike või nõrkade hinnetega või on tööd puudumise tõttu esitamata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 5 õppepäeva hinde saamise päevast või kokkuleppel aineõpetajaga.

(7) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust

hindega „nõrk”.

(8) Õpilane, kes on kehalisest kasvatuses vabastatud kas ühe õppeveerandi või kogu õppeaasta vältel, teeb kirjaliku töö õpetaja antud teemal ning saab selle eest veerandihinde.

### **§ 19. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine**

(1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine perioodihinneteks ning perioodihinnete koondamine aastahinneteks.

(2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

(3) Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat teavitatakse kokkuvõtvatest hinnetest.

(4) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandihinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

(5) Õpilasele, kelle veerandihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem nt abiõppetund, õpiabi (parandusõpe) jm, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(6) Veerandihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(7) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt veerandihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö toimub pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(8) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

## Ambla-Aravete Kooli õppekava

(9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

(10) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(11) Lõigetes 6 ja 10 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

### § 20. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine

(1) Hinnet või hinnangut võib vaidlustada õpilane, kellele hinne on pandud, või tema seaduslik esindaja.

(2) Hinde või hinnangu vaidlustamisel tuleb pöörduda kõigepealt aineõpetaja poole, seejärel vajadusel klassijuhataja ja kooli direktori poole, esitades kirjaliku taotluse koos põhjendusega ja kirjaliku töö puhul koos vaidlusaluse tööga viie tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist (e-kooli kandmist).

(3) Kooli direktor teeb otsuse kümne tööpäeva jooksul ja teavitab sellest vaide esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(4) Põhikooli lõpueksami tulemuste peale võib esitada vaide Haridus- ja Teadusministeeriumile vastavalt PGS-le §33.

### § 21. Põhikooli lõpetamine

(1) Ambla-Aravete Kooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami enda valikul.

(2) Ambla-Aravete Kooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

**§ 22. Kooli õppekava rakendamise, uuendamise ja täiendamise kord**

(1) Ambla-Aravete Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustöö keskne dokument, mida muudetakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte sagedamini kui kord õppeaastas.

(2) Õppekava muutmise algatab kooli juhtkond. Uut muudetud õppekava versiooni arutab õppenõukogu ja õppekava kinnitab kooli direktor. Regulaarselt muudetakse kooli õppekava üldosa neid punkte, mis on seotud kõrgemalseisvate organite määruste ja korraldustega, aga ka muudatustega koolisisestes õppetööd reguleerivates aktides.